

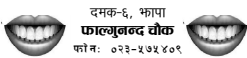

स्टालिनको
कुखुरो र
हामी

बाँस्कोटा धनञ्जय
baskota69@gmail.com

सिटी डेन्टल

आधुनिक प्रविधिबाट सञ्चालित यहाँ नयाँ
प्रविधिबाट दाँत लगाउनुको साथै मुख तथा
दाँतसम्बन्धी सम्पूर्ण उपचार गरिन्छ।
यसको शाखा मधुमल्लामा पनि खुलेको छ।

वर्ष-२०

अंक - १५४

२०८२ जेठ २६ गते सोमबार

Monday, 9 June, 2025

मूल्य ७/-

पूर्वसन्देश

जि.प्र.का.क्रमा.द.नं.६९१ ०२/७/०५८

सत्यता, स्वतन्त्रता र निष्पक्षता हाम्रो प्रतिबद्धता

राष्ट्रिय दैनिक

PURBA SANDESH NATIONAL DAILY

purbasandesh.com

गौरादह सेकुवा कर्नरको सूचना

आज मिति २०८२ जेठ २६ गते सोमबार
घरायसी कारणले गर्दा १ दिनका लागि
गौरादह सेकुवा कर्नर पोखरी छेउ बन्द
रहने जानकारी गराउँदछौ।
यसबाट ग्राहक वर्गमा पर्ने भएको असुविधाप्रति
क्षमा पार्थी छौ। साथै भोलि मिति २०८२ जेठ
२७ गते मंगलबारदेखि यथावत् समयमै
सञ्चालन हुने जानकारी गराउँदछौ।

प्रो. केशरबहादुर खवास
गौरादह सेकुवा कर्नर
पोखरीछेउ (क्रापा) मो. ९८५२६७०९३

भिजिट भिसा प्रकरण

अनिर्णयको बन्दी बन्दै संसद

पूर्वसन्देश समाचार

दमक/ भिजिट भिसा प्रकरणमा जोडिएका गृहमन्त्री लेखकोट राजीनामाका विषयमा सत्ता र प्रतिपक्षी दलहरूको आ-आ' नै अडानका कारण प्रतिनिधिसभा बैठक लगातार अवरोध हुँदै आएको छ। आइतबारको प्रतिनिधि सभाको बैठक पनि प्रतिपक्षको अवरोधका कारण पुनः सोमबारसम्मका लागि स्थगित भएको छ। अपरिहार्यता सादे ५ बजे बोलबालाको बैठक करिब एक घण्टा ढिलो गरी सुरु भएको थियो।

बैठक सुरु भएलगत्तै प्रतिपक्षी दलका संसदहरू आफ्नो स्थानबाट उठेर विरोध कार्यक्रममा प्रवेश गरे। सत्तापक्षले बैठक स्थगित गरेका हुन्। अब प्रतिनिधिसभा बैठक भोलि सोमबार दिउँसो २ बजे बस्ने छ।

भिजिट भिसा प्रकरण उच्चस्तरिय छानबिन समिति गठन गर्ने सत्तापक्ष तयार नभएसम्म संसदको उपबोध नहटाउने निष्कर्षमा विपक्षी दलहरूको

अडान कायम रहेको छ। आइतबार संसद भवन नयाँ बानेश्वरमा बसेको बैठकले विपक्षी दलहरूले राखेको प्रस्तावमा सत्ताधारी काँग्रेस र एमाले तयार नभएकाले संसदको अवरोध जारी राख्ने निष्कर्ष निकालेको छ। बैठकमा प्रमुख प्रतिपक्ष दलका नेता तथा पूर्वप्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले काँग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवासँग शनिबार भएको छलफलबारे जानकारी गराएको माओवादीको प्रमुख सचेतक हिराजित पाण्डेले जानकारी दिए।

पाण्डेका अनुसार प्रचण्डले संसदको अवरोध हटाउन विपक्षी दलहरूले राखेको प्रस्ताव उच्चस्तरिय छानबिन समिति गठन गर्न सत्तापक्ष तयार नभएसम्म संसदको उपबोध नहटाउने निष्कर्षमा विपक्षी दलहरूको

अडान कायम रहेको छ। आइतबार संसद भवन नयाँ बानेश्वरमा बसेको बैठकले विपक्षी दलहरूले राखेको प्रस्तावमा सत्ताधारी काँग्रेस र एमाले तयार नभएकाले संसदको अवरोध जारी राख्ने निष्कर्ष निकालेको छ। बैठकमा प्रमुख प्रतिपक्ष दलका नेता तथा पूर्वप्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले काँग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवासँग शनिबार भएको छलफलबारे जानकारी गराएको माओवादीको प्रमुख सचेतक हिराजित पाण्डेले जानकारी दिए।

पाण्डेका अनुसार प्रचण्डले संसदको अवरोध हटाउन विपक्षी दलहरूले राखेको प्रस्ताव उच्चस्तरिय छानबिन समिति गठन गर्न सत्तापक्ष तयार नभएसम्म संसदको उपबोध नहटाउने निष्कर्षमा विपक्षी दलहरूको

प्रस्तावबारे पनि तयार भएको देखिएन। अहिले सत्तापक्षले नेताहरू छलफलमा होल्नु पर्ने अवस्था बनेको छ। पाण्डेले भने, विपक्षी दलहरूको निर्णय लिएर उपमहासचिव शक्ति बस्नेतले काँग्रेसका नेताहरूसँग छलफल समेत सकारात्मक नभएको पाण्डेले जानकारी दिए।

सोही विषयलाई लिएर संसद सुचारु गर्ने विषयमा सभामुख धिमिरेले हरेक आफै लागिरेका छन् तर पनि प्रतिपक्ष र सत्ता पक्ष टोकासमेल नभईदिँदा उनको प्रयास पनि बालुवामा पर्ने भएको छ। आइतबार पनि निकै प्रयास सभामुख धिमिरेबाट नभएको होइन। संसदको अवरोध हटाउने विषयमा प्रमुख तीन दलका प्रमुख सचेतक र मुख्य सचेतकसँग छलफल गरेका छन्। सभामुख धिमिरेले सिंहदरबारमा आइतबार

बिहान नेपाली काँग्रेसका प्रमुख सचेतक श्यामकुमार धिमिरे, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी)का प्रमुख सचेतक महेशकुमार बर्तीला **बैठौं ८ घण्टा**

संक्षेप

काठमाडौं फर्किए पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र

दमक/ पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाह भभापाबाट काठमाडौं फर्किएका छन्। आइतबार दिउँसो उनी काठमाडौं फर्किएका हुन्। काठमाडौंमा राजसंस्था पुनर्स्थापनाका लागि जेठ १५ देखि को आन्दोलन चलि रहेको ज्ञानेन्द्र भभापा गएका थिए। जेठ ११ गते नै पूर्व राजा ज्ञानेन्द्र भभापा आएका थिए। उनीसँग भतिजी सितार्पा शाह, छोरी प्रेरणा शाहसहित चन्द्रगढी विमानस्थलबाटै फर्किएका छन्। पूर्व राजा शाहको विवाहका लागि समर्थकहरू विमानस्थल पुगेका थिए। उनी दमक-९ स्थित हिमालयन महालक्ष्मी टि इन्स्टोको मिति दरबारमा हुँदै हप्ते बसाई पछि काठमाडौं फर्किएका हुन्। राप्रपालागत आर्मु निक्टका व्यक्तिकसँग भेटघाट गरेको राप्रपास्रोतले जानकारी दिएको छ।

न्यायाधीसमाथि छानबिन सुरु

दमक/ पुर्वराजा तथा काँग्रेस नेता मोहम्मद आफतखान आलमसहित चार जनालाई सफाइ दिने न्यायाधीशहरूमाथि छानबिन गर्न न्यायपरिषदले प्रक्रिया अघि बढाएको छ। जिल्ला अदालत रौतहटले गरेको जमाबेको फैसला उल्ट्याउँदै नेता आलमलाई सफाइ दिएको विषयमा उच्च अदालत अस्थायी इजलास वीरगन्जका न्यायाधीशद्वय सुशीलपुङ्गव थापा र अर्जुन महर्जनसहित उनी परीषद न्यायपरिषदको बैठक बसेर सो प्रक्रिया अघि बढाइएको हो।

कमिशनमा बजेट सुनिश्चित गर्न अडियो सवाद

काठमाडौं/ सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री कमलबहादुर शाहले बजेट निर्माणका क्रममा गतनसाय र उद्देश्यले सवाद गरीलाई कारवाही गर्ने चेतावनी दिएका छन्। कैलालीमा पछिल्ला केही दिनेहरूमा निश्चित प्रशासनिक बा कमीशन दिएमा भनेजति बजेट पारित गर्ने भन्ने भन्ने अडियो काँडाहरूको छ। त्यस विषयमा बोले आइतबार मुख्यमन्त्री शाहले गतनसाय गरीलाई कारवाही गर्ने चेतावनी दिएका हुन्। मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयमा पत्रकार सम्मेलन गरी सरकारले शून्य सहनशीलताको नीति लिएको बताए।

कीर्ते मुद्दाका फरार प्रतिवादी पक्राउ

दमक/ सरकारी छाप र दस्तखत कीर्ते मुद्दामा १५ वर्षदेखि फरार रहेका प्रतिवादी रोशन राईलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। इलाका प्रहरी कार्यालय चतवारबाट खसिएको प्रहरी टोलीले विशेष सूचनाका आधारमा शक्रवार बिहान साते ११ बजे साराङ्गेश्वर पालिका-१, भलाथोटा टोलस्थित राईको आफ्नै घरबाट उनलाई पक्राउ गरेको हो।

एसईई परीक्षाफल प्रकाशनमा परिक्षा बोर्ड नै अनभिज्ञ

दमक/ माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) सफिएको दुई महिना बितिसक्यो पनि नतिजा देशभरका शिक्षक/कर्मचारीहरू काठमाडौं केन्द्रित आन्दोलनमा सहभागी भए। उनीहरूको आन्दोलन २९ दिनसम्म चल्नो। गत बैशाख १७ गते सरकार र शिक्षक महासंघबीच ९ बुँदे सहमति भएकोपछि भने शिक्षकहरू घर फर्किएका थिए। त्यसपछि बन्द आन्दोलनका कारण ढिलाई हुने देखिएको छ। २०८१ सालको एसईई परीक्षा गत चैत ७ गतेबाट सुरु भएर १४ गते सफिएको थियो। प्राविधिक धारतर्फको भने चैत १९ गते सफिएको थियो। तर

उत्तरपुस्तिका परीक्षण गर्ने वेला चैत २० गतेदेखि नै शिक्षा विधेयक जारी गर्नुपर्ने माग राख्ने अनिश्चित बनेको छ। एसईई परीक्षा दिएका करिब पाँच लाख विद्यार्थीहरू बाँचेर यही नतिजाको पछाँडमा छन्। अधिला बर्षहरूमा एसईई परीक्षा नतिजा असार दोस्रो/तेस्रो हप्तामा प्रकाशित हुने गरेको थियो। तर, यस वर्षको परीक्षा नतिजा प्रकाशनमा शिक्षकहरूको आन्दोलनका कारण ढिलाई हुने देखिएको छ। २०८१ सालको एसईई परीक्षा गत चैत ७ गतेबाट सुरु भएर १४ गते सफिएको थियो। प्राविधिक धारतर्फको भने चैत १९ गते सफिएको थियो। तर

कहिलेसम्ममा नतिजा प्रकाशित होला भन्ने प्रश्नमा बोर्डले समेत यकिन समय तोक्न सकेको छैन। राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड परीक्षा उप-निष्पक्ष तारानाथ निरौलाका अनुसार अहिले परीक्षा केन्द्रहरूबाट उत्तरपुस्तिका आउने क्रम जारी छ। निरौला भन्छन्- 'अहिले सबै परीक्षा केन्द्रहरूबाट उत्तरपुस्तिका आइसकेको छैन, आउने क्रम जारी छ। सबै परीक्षा केन्द्रहरूबाट परीक्षण भएको तथ्यांकसहितको उत्तरपुस्तिका आइसकेपछि मात्रै यो समस्या नतिजा प्रकाशन हुन्छ भन्ने भन्न सक्छौं, अहिले चाही भन्न सक्दैनौं।'

पहाडीसहित १८ जनामा भ्रष्टाचार मुद्दा दायर

दमक/ नेपाली टेलिकमकी प्रबन्ध निर्देशक संगीता पहाडीसहित १८ जनाविरुद्ध भ्रष्टाचारको मुद्दा दायर भएको छ। आइतबार अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले नेपाली टेलिकमकी प्रबन्ध निर्देशक पहाडीसहित १८ जनाविरुद्ध विशेष अवलम्वमा भ्रष्टाचारको मुद्दा दायर गरेको हो। विशेष अदालतका सूचना अधिकारी यज्ञराज रेग्मीका अनुसार राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रका तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक सुनिल पौडेलविरुद्ध पनि मुद्दा दर्ता भएको छ। उनीहरूसँग अख्तियारले ३३ करोड रूपैयाँ चिरो मागदाबी गरेको सूचना अधिकारी रेग्मीले बताए। अख्तियारले टेलिकमको बिलिङ प्रणालीको मर्मत सम्भारसम्बन्धी ठेक्का लगाउने क्रममा भ्रष्टाचार भएको दाबी गरेको छ। यो मुद्दामा पहाडीसहितको सुनिल पौडेल, प्रितीमा थपेट, हेमप्रसा रामप्रसाय कर्ण, नवल चौधरीलगायतको टोली रहेको छ।

अख्तियारको दाबीमा प्रतिस्पर्धा ३ अर्थ १५ करोड रूपैयाँको ठेक्का सम्पत्तीमा आनीयताता देखिएको हो। टेलिकममा बिलिङ प्रणालीको सेवा उपलब्ध गराइएको थियो। टेलिकम सम्पत्तिको मर्मतले २४ पुस २०७९ मा एमिया इन्को कम्पनीसँग चार वर्षका लागि मर्मतसम्भार सम्पत्तीमा गरेको थियो। त्यतिवेला

अख्तियारले टेलिकमको बिलिङ प्रणालीको मर्मत सम्भारसम्बन्धी ठेक्का लगाउने क्रममा भ्रष्टाचार भएको दाबी गरेको छ। यो मुद्दामा पहाडीसहितको सुनिल पौडेल, प्रितीमा थपेट, हेमप्रसा रामप्रसाय कर्ण, नवल चौधरीलगायतको टोली रहेको छ। अख्तियारको दाबीमा प्रतिस्पर्धा ३ अर्थ १५ करोड रूपैयाँको ठेक्का सम्पत्तीमा आनीयताता देखिएको हो। टेलिकममा बिलिङ प्रणालीको सेवा उपलब्ध गराइएको थियो। टेलिकम सम्पत्तिको मर्मतले २४ पुस २०७९ मा एमिया इन्को कम्पनीसँग चार वर्षका लागि मर्मतसम्भार सम्पत्तीमा गरेको थियो। त्यतिवेला

भोजपुरमा आइडक्सनेहरूको शल्यक्रिया

भोजपुर/ भोजपुर जिल्ला अस्पतालमा सञ्चालन भएको शल्यक्रियामा आइडक्सनेहरूको शल्यक्रिया भएको १५ जनाको शल्यक्रिया गरिएको छ। निशुल्क शल्यक्रिया शिविरमा उनीहरूको शल्यक्रिया गरिएकोको स्वास्थ्य कार्यालय भोजपुरका प्रमुख रात्रि थपेटले जानकारी दिए। 'समस्या भएर पनि उपचार नपाएकाहरूलाई लक्षित गरी शिविर आयोजना गरिएको थियो, जसमा १५ जनाले शल्यक्रिया सेवा लिएको उनले बताए। जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय भोजपुरको आयोजना तथा जिल्ला अस्पताल भोजपुरको समन्वयमा भएको शिविरमा भोजपुर **बैठौं ८ घण्टा**

सुर्योदयमा बैक बिसाउँदै सहकारी

इलाम। विदेशी भूमिमा पसिना बगाएका र फर्किएर गाउँमा रोजगारी सृजना गरेका सुर्योदय नगरपालिका-१३ र १४ का बासिन्दाले सञ्चालन गरेको आग्रवासी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था को प्रभावकारीताले बैक बिसाउँदै लगेको छ। विहार घरपरिवार आबद्ध सहकारीमा अहिले मासिक क दुई सय अनिवार्य र क पाँच सय ऐच्छिक बचत सफल हुँदै आएको छ।

'अग्रवासी पर्व'को ब्याजमा ऋण खातापुर्को छैन। सहकारी सुरु भएपछि हामीलाई सहारा मिलेको छ', संस्थाकी कोषाध्यक्ष रीनाराईले बताए। 'सहकारीले १२ प्रतिशत ब्याजदरमा अधिकतम रु १० हजार ऋण उपलब्ध गराउँछ। एक सदस्यले तीन महिनाको लागि ऋण लिनु पाउने व्यवस्था छ। तीन महिनाको लागि रु १० हजार ऋण लिएमा जम्मा रु तीन सय ५० ब्याज तिर्नुपर्छ।' सहकारीकी सचिव विद्या थापा राईका अनुसार सुरु ऋणले बालबच्चाको पढाइदेखि तरकारीखेती, बीउबिजन खरिजस्तका काममा सदस्यलाई सहूलियत दिएको छ। विसं २०७९ मा स्थापना भएको सो सहकारीमा हाल ७३ परिवार आबद्ध छन्। विदेश गएका वाफर्किएका सदस्यमात्र सामेल हुनु पाउने यो सहकारीले आर्थिक समृद्धिको यात्रामा महत्त्वपूर्ण पाइला चालेको छ। सुरुमा ४० जना सदस्यसदस्यबाट सुरु गरिएको सहकारीमा अहिले मासिक क दुई सय अनिवार्य र क पाँच सय ऐच्छिक बचत सफल हुँदै आएको हो। सचिव हेमकुमारी भट्टराईका अनुसार सामीले दिएको क सात हजार सहयोगबाट सुरु गरिएको कारण व्यवसायले हालसम्म क ३५ हजारआम्दानी दिएको छ। मेला र महत्त्वपूर्ण मागानुसार तयारी गरेर बिक्री गरिने गरिएको छ। सेठालाई गत वर्ष सुर्योदय नगरपालिकाले एक लाख बराबरको ढुवानी, कुसी, दजरा र याँक सहयोगस्वरूप प्रदान गरेको थियो। सहकारीका अध्यक्ष अर्जुन अधिकारीका अनुसार स्थानीय इन्भरसिंह राईले घरभाडामा सहूलियत दिएका छन्।

नारी सञ्चार गृहको अक्षयकोषमा ५० लाख

दमक/ भूपाली पत्रकार महिलाहरूको सभा संस्था नारी सञ्चार गृहले स्थापना गरेको नारी सञ्चार प्रोत्साहन अक्षयकोषमा ५० लाख रूपैयाँ पुगेको छ। बित्तमाँडमा आयोजनाएक कार्यक्रमका बीच पूर्वराष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीको उपस्थितिमा संस्थाकी अध्यक्ष रोजना मोक्तानले कोषमा ५० लाख पुगेको घोषणा गर्नु। २०९१ सालमा स्थापना गरिएको संस्थाले पत्रकार महिलाहरूको स्वास्थ्यपरिचार, लेखननृति तथा प्रोत्साहनका लागि अभियन्ता भण्डारी अक्षय रहेको वेला अक्षयकोषको सुरुवात गरेको थियो। २०७९ सालदेखि सुरु भएको अक्षयकोषमा हाल ५१ लाख ५१ हजार रूपैयाँ पुगेकोको संस्थाकी कोषाध्यक्ष स्वात्मिका आचार्यले जानकारी दिए। कोषमा संस्थागत तथा व्यक्तिगत सहयोग प्राप्त हुँदै आएको र एक करोड रूपैयाँको अक्षयकोषको लक्ष्य राखिएको अक्षयकोष व्यवस्थापन तथा परिचालन समितिका संयोजक ज्योत्सना थ्रेण्डले बताउनु।

कालोपट्टि बाँधेर निजामती कर्मचारी आन्दोलनमा

दमक/ निजामती कर्मचारीहरूको तलब पुनरावलोकन गरी बढाउनुपर्नेमा सो नभएको भन्दै पूर्वकर्मचारीहरूले विरोध जनाएका छन्। निपुष्ठ राष्ट्रसेवक समाज नेपाल केन्द्रीय कार्यसमितिले निर्देशन गरेअनुसार आज सोमबार देशका सबै जिल्लाहरूमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई तलब बुद्धिका लागि आवश्यक व्यवस्था गर्न माग गर्दै झपट पत्र समेत फुकाउने कार्यक्रम रहेको छ।

समाजका केन्द्रीय अध्यक्ष खेमनाथ अधिकारीले प्रत्येक ३ वर्षमा निजामती कर्मचारीहरूको तलब पुनरावलोकन गर्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ। तर वर्तमान सरकारले संविधानको सो व्यवस्थाको उल्लंघन गरी यही जुन १५ गते प्रस्तुत गरेको बजेटमा तलब कटि नगरी महंगी भत्ताका नाममा मासिक ५ **बैठौं ८ घण्टा**

मस्टाड्रग फुटवेयर कारखाना बिर्तामो

दमक-५ मा चलि रहेको मस्टाड्रग फुटवेयर विशेष कारणावस

विक्रीमा छ। इच्छुकले चाडो सम्पर्क गर्नुहोला।

सम्पर्क: ९८९३७७३७९०८/९८६२९७६४७५

मस्टाड्रग फुटवेयर कारखाना बिर्तामो

दमक-५ मा चलि रहेको मस्टाड्रग फुटवेयर विशेष कारणावस

विक्रीमा छ। इच्छुकले चाडो सम्पर्क गर्नुहोला।

सम्पर्क: ९८९३७७३७९०८/९८६२९७६४७५

मस्टाड्रग फुटवेयर कारखाना बिर्तामो

दमक-५ मा चलि रहेको मस्टाड्रग फुटवेयर विशेष कारणावस

विक्रीमा छ। इच्छुकले चाडो सम्पर्क गर्नुहोला।

सम्पर्क: ९८९३७७३७९०८/९८६२९७६४७५

मस्टाड्रग फुटवेयर कारखाना बिर्तामो

दमक-५ मा चलि रहेको मस्टाड्रग फुटवेयर विशेष कारणावस

विक्रीमा छ। इच्छुकले चाडो सम्पर्क गर्नुहोला।

सम्पर्क: ९८९३७७३७९०८/९८६२९७६४७५

दमक नगरपालिका ७ नं. वडा काँलाका कौला

कोठा खाली गरिदिने सम्बन्धी ३५ दिने सूचना

दमक नगरपालिका वडा नं. ०७ अशोक कुमार अग्रवालको नाममा दर्ता कायम रहेको जग्गामा निर्मित घरको गोदाममा किरानाका मालमाथानहरू राख्न २ वटा कोठाहरू गोदामको रूपमा प्रयोग गर्दै आउनुभएका दमक ०६ स्थित सिमर्ण स्टोर का प्रो. विजय शाह नामक व्यक्तिले २०६१ साल फाल्गुन महिना देखी गोदाम बन्दगरी घरभाडा नतिरी हालसम्म सम्पर्कबिहीन अवस्थामा रहेकाले यस सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंसित) दिन भित्र निज स्वयं उपस्थित भई सम्पर्कमा आउनुहुन जानकारी गराइन्छ। निर्धारित समयभित्र सम्पर्कमा नआएको खण्डमा उक्त गोदाम खोल्नैछ भन्ने कुरा यसै सूचनामार्फत जानकारी गराइन्छ।

उद्यम विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. दमक-६ भभापाको ऋण चुक्ता गर्न आउने ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८२ ०५ २५

ऋणीको नाम थर र वतन	धितोको विवरण
नाम : डिक बहादुर विश्वकर्मा वायु: तिलक बहादुर विश्वकर्मा बाजे: जन्धमान विश्वकर्मा वतन: (दमक नगरपालिका साविक-१, १, हाल दमक १०) ना.प.नं. : ११६४ जारी मिति : २०८०/०५/०८	नाम : डिक बहादुर विश्वकर्मा वायु: तिलक बहादुर विश्वकर्मा बाजे: जन्धमान विश्वकर्मा जग्गाको विवरण : दमक नगरपालिका साविक-१, १, हाल दमक-१० कि.नं. ११९ क्षेत्रफल ५०७.९६ वर्ग मि. जारी मिति : २०८०/०५/०८
जमानिको विवरण नाम : जानुका विश्वकर्मा नाता: श्रीमती	नाम : जानुका विश्वकर्मा वायु: बम बहादुर विश्वकर्मा पति: डिक बहादुर विश्वकर्मा ना.प.नं. : २१२२९ जारी मिति : २०८१/०८/११ जग्गाको विवरण : दमक नगरपालिका साविक-१, १, हाल दमक १० कि.नं. २८८ क्षेत्रफल २२४.३१ वर्ग मि.

सम्पादकीय

लाखौंले देश छोड्ने थालेपछि राजनीति कसका लागि ?

मुलुकमा बढ्दो भ्रष्टाचार, राजनीति विखालानी, अराजकता, बेथिति, बेरोजगारी जस्ता कारणले वाक्कटिक भएर नेपालीहरूले सयौंका लागि देश छाड्ने क्रम बढ्दो देखिन्छ । पछिल्लो २ वर्षको मात्र सरकारी तथ्यांक हेर्ने हो भने १ लाख ३० हजार नेपाली स्थानीय रुपमै देश छोडेर विदेशमा बसाइँ सरेका छन् । अध्ययमन कार्यालयका अनुसार त्यसरी देश नै छोडेर विदेश बसाइँसराइ गर्नेहरूमा महिला भन्दा पुरुषको संख्या धेरै देखिन्छ ।

तुई वर्षको अवधिमा मात्रै ७१ हजार २०७ जना नेपाली पुरुष स्थायी रुपमै बसाइँ सरेर नेपालबाट अनुमति लिएर विदेश गएका छन् । त्यस्तै त्यसरी बसाइँ सरेर विदेश जाने महिलाको संख्या ६६ हजार ४ सय ३८ रहेको छ ।

अध्ययमन कार्यालयबाट प्राप्त तथ्यांकअनुसार सन् २०२३ मा मात्रै स्थायी रुपमै विदेशमा बसाइँ सरेर ७० हजार ८ सय १५ नेपाली गएका छन भने सन् २०२४ मा ६६ हजार ८ सय ३४ नेपाली सडै उठे बस्नेगरी गएका छन् । यसले ठूलो संख्यामा नेपाली देश नै छोडेर विदेशमा बसाइँ सरेरहेको देखाएको छ ।

नेपालीहरू विदेशमा रोजगारकै लागि गईरहेका रैमेटयान्स बढ्ने आशमा खुशी सरकारका लागि लाखौं मानिस देश छोडेर जाँदा कम्तीमा आन्वेलन गर्ने एउटा समूह गएर भनेर दुःख होला नै । तर यसले देशलाई नकारात्मक रुपमा कति हानिनेकसानी गरेको छ भन्ने समिक्षा सरकारले गर्ने सक्दैन । नागरिकता त्यागेर विदेश बसाइँ सरेका परिवारको अरबौंको सम्पति पनि त्यसैगए गएको छ । देशको प्रगतिमानत्रीले त देशमा सबै जना समान सम्पत्ति भने देश छोडेर जानेले आफ्नाहरूलाई तान्ने र देश छोड्नेको संख्या बढाउने प्रक्रिया त चलिने रहेको छ ।

सन् २०२३ मा ८२ हजार ३ सय ४८ जना नेपाली अस्थायी रुपमा विदेशमा बस्नेगरी नेपालबाट अनुमति लिएर गएका छन भने सन् २०२४ मा मात्रै ६६ हजार ८३४ नेपाली अस्थायी रुपमा विदेशमा बस्नेका लागि परपपोर्ट प्रयोग गरेर नेपाल छोड्ने अध्ययमन कार्यालयको तथ्यांकले देखाउँछ ।

पछिल्लो यो दुई वर्षमा रोजगारीको खोजीमा ठूलो संख्यामा विदेश गएकाे तिनै व्यक्तिहरू कामगर्ने जाँदा उचित लागेको अवस्थामा नागरिकता नै त्यागेर उठे बस्ने पनि गरेका छन् । सन् २०२३ र २०२४ मा १६ लाख ६४ हजार ८ सय ३० नेपाली रोजगारका लागि विदेशिएका छन् । सन् २०२३ मा २ लाख ४ हजार ५ सय १८ नेपाली घुमपरेरका लागि विदेश गएकाेमा सन् २०२४ मा मात्रै २ लाख ७४ हजार ५ सय १८ नेपाली विभिन्न मुलुकमा घुमपरेरका लागि भन्दै भिजिट भिसामा विदेश गएका छन् । जो भिजिट भिसामा गएका सन् तिनीहरू २५ प्रतिशत पनि फर्कनेबाला छैनन् । तिनीहरूको दिनचर्या विदेश नै हो । यस कारणले सरकारले वैदेशिक रोजगार जाने र नागरिक छोड्नेप्रति बढी सम्वेदनशिल हुन जरुरी देखिन्छ । लाखौं नेपाली नागरिकता त्यागेर देश छोडिरहेका नेपालमा राजनीति गर्ने यति धेरै वलहरूले कस्का लागि राजनीति गर्ने भन्ने यक्ष प्रश्न उब्जिएको छ । तिनीहरू देश छोडेर किन जान चाहान्छन् । नेपालको समर्थनले भ्याउने खालका प्रवृत्ति र गतिविधि हुन भने रोक्न ल्याउन पनि सरकारको हुनु पर्वछ ।

बस्कोटा धनञ्जय
baskota69@gmail.com

सोमियत संघमा मार्क्सवादी परीक्षण असफल भएको अन्तिम चरणतिर सोमियत उपन्यासकार विमिज एतमातोलभे 'ययान ययान लिम विथआउट गड ?' (ईश्वरविना मान्छे बाँच्न सक्छ?) उपन्यासमा लेखेको एउटा मार्फिक कथा छ, जसमा जोसेफ स्टालिनको कुखुराको कुरा छ । एक पटक आफ्ना कम्पाइहरूलाई जनताको बारेमा एउटा पाठ सिकाउने बिचार गरेर स्टालिनले एउटा कुखुरो त्याग्यो । त्यसलाई एउटा हातमा राखेर अर्को हातले खुर्खुर्क उसका पौखहरू उखेल्यो थाल्यो । भिडाले त्यो कुखुरो भान्न खोज्यो, तर त्यो प्रयत्न निरर्थक थियो । कुखुरो पुरै नाइघो भइसकेपछि स्टालिनले भने, 'ऊ हेर्नुहोस् !' उनले कुखुरालाई भुईँमा राखे, र त्यसलाई चारो दिए । अवम के भयो भने, त्यो बिहिन, कुरूप, आतपीत र भिडित कुखुरो उनीतिरै आउन थाल्यो, उनीलाई पछ्याउन थाल्यो ।

स्टालिनले उनका कम्पेइहरूलाई शासक भएर भने, 'यसरी हो हो जनतालाई शासन गर्ने भनेको पनि । देख्नु भयो, मैले यसलाई यत्तिका अपमान र पीडा दिदा पनि यो कुखुराले मलाई नै कसरी पछ्याइरहेको छ ? जनता भनेका यी कुखुरा जस्तै हुन् । यदि तपाईंहरूले पनि जनतालाई यसरी नै अपाङ्ग र कमजोर बनाएर पनि खान दिनु भयो भने तिनीहरू बिजन्तीमा तपाईंहरूलाई नै खान र बाँच्नको लागि तिनले पछ्याइरहनेछन् । तर पौख उखेल्नु भएन भने तपाईं सँगै निहुँ खोजेर अन्तै लाग्नेछन् ।'

स्टालिनको यो कुरा अहिलेको नेपाललाई हेरेर बनाएका हुन कि जस्तो लाग्छ । अनि आज म यो रूपककथाको बिचार खोजिरहेको छु ।

छु । र भेट्दाइरहेको छु यसको अर्थ हामी आगमना । दलहरूले जनताको नाममा दण्डहीनता, संस्थागत भ्रष्टाचार, बेथिति, नातावाद र कुचावाद, औफुर र आफुना दलको स्वार्थ मुडुको स्वार्थ भन्दा माथि उठाएर कुखुराभाषि शासन गरिरहेका छन् । अनि 'आफुना' मोटो अर पाटीले काटेको भन्दै वित्त दुखाउँदैछन् । किनभने जनताले औफुर कुखुरो बन्न नचाहेको छनक शहरीय जनताले स्वतन्त्रहलाइ विधायन गर्न थालिसकेका छन् ।

र अवयनले के पनि देखायो भने रास्वपाले पाएको मतमा अधिलोपटकको अधिला निर्वाचनहस्ता काँसेलाई मोट दिएका थिए । एमालेलाई मत दिएका थिए । माओवादीलाई मत दिएका थिए ।

त्यस्तै, स्वतन्त्र पार्टीलाई मत दिनेमध्ये करीव आधाएक अधिलो चुनावमा काँसेलाई मत दिएका थिए भने एक तिहाइले अधिलोपटक एमालेलाई मोट हालेका थिए भने उक्त अवयनले देखाएको छ ।

निम्नदेखि, पाटी संगठन शून्य रहेका यी दुई पार्टीका उम्मेदवार दुई साताभित्रमा मतदाताको टोलटोल र घरघरेलामा पुगिसकदा उनीहरूको स्वीकार्यता त्यति धेरै बढेको देखियो । जति जति सार्वजनिक बहसहरू भए, त्यति नै यी पार्टीहरूप्रति आकर्षण बढ्दै गयो, विशेषगरी रवि लामिछनेप्रति ।

मतदातासँग आम्नेसामने भेट नभए पनि सामाजिक सञ्जाल र विद्युतीय सञ्चार माध्यमले यी सबै उम्मेदवारलाई मतदातासम्म लैजान ठूलो भूमिका खेले । विशेषगरी फेसबुकमा देखेर 'नोडिस' गर्ने र भोट उल्लोडि दिनु भने मतदाताको संख्या ठूलो थियो । लाइक र कमेण्टको खोलो थियो ।

ठूलो पार्टीहरूलाई खतराको घण्टी बज्न थालिसकेको छ । आगामी निर्वाचनमा नयाँ

पाटी मिलेर लडे भने विकल्प खोजिरहेका मतदातालाई अब यी विकल्पका सम्भावना हुन् भन्ने थाहा भइसकेको अवस्थामा यिनको जनाधार बढ्न सक्छ । यी भविष्यमा एक भए वा तालमेल गरे भने त्यसले स्वतन्त्र मतदातामा सुझैँ उसाह लाग्नेछ । उनीहरूले राम्रो उम्मेदवार उठाए भने हिलो काँसे कम्प्युटिङहरूलाई मोट हालेका धेरै मानिसले त्यस्तो उम्मेदवारलाई मोट हाल्न सक्छन् ।

के देखियो भने पुराना पार्टीहरूतिरको असिमीत 'लौयट्टी' बाट मतदाताको लागि हिस्साले छुटकारा लिँदैछ । उनीहरूका ठूलो अब पार्टीको मूल्य मान्यताको सुगा रटाइको मात्र पनि कुनै अर्थ रहने । उनीहरूका लागि कुनै पार्टीले 'डेलिमरी' गर्छ र गर्दैन, सुशासन दिन्छ र दिन भने महत्पूर्ण मुद्दा हो । प्रजातन्त्रको मसिहा बनेर बसेको नेपाली काँग्रेसको आजसम्म कुनै विकल्प थिएन । जितेका ठाउँमा त छोड्दै, अर्को जितेको ठाउँमा काँग्रेस निर्विकल्प दोश्रो स्थानमा रहिरह्नु यसको उदरगण हो । र अब प्रजातन्त्रको विकल्प (किनभने प्रजातन्त्र भनेको सुशासन हो, अरजकता होइन) लिएर नेपाली राजनीतिको बजारमा आइसके ।

स्वतन्त्र हिस्साले सोच्ने र नयाँ तथा सक्षम उम्मेदवारको खोजी गर्ने मतदाताको हिस्सा बढ्दै जानु पुराना पार्टीका लागि जति ठूलो चुनौती हो । र नयाँ पार्टीका लागि यो त्यति नै ठूलो अवसर भएको छ । पहिलोपटक काठमाडौँ उपत्यकामा मात्र होइन, देशभरका मतदाताले यी नयाँ पार्टीको नाम सुनेका छन्, तिनको सम्भावना देखेका छन् जुन उनीहरूका लागि महत्त्वपूर्ण पुगी हो । मतदाताका दोकामा पुगेर र वडा तहमा संगठन निर्माण गर्न सके भने नयाँ पार्टीले सुधिन सक्ने र पुराना पार्टीलाई आफ्नै दिनमा कडा चुनौती दिन सक्नेछन् । संगठन

निर्माणको कठिन काममा पछि परे भने र निरन्तर रूपमा विस्थापितले हिस्साले मुदाहरू उठाउन चुके भने नयाँ पार्टीहरू बाहुवाना लेखेको नामजस्तै हुनेछन्, हावाको एक भेँकाले उनीहरूको नाम मेट्ने तागत राख्नेछ । ती साउनमा आउने खड्गे मात्र हुनेछन् । यी नयाँ दलहरू को हुन्छन् भन्ने कुरा पुराना दल लडहरूको निरंकुशता र जनतालाई स्थानिको कुखुरो बनाउने चरित्र सदाका लागि अन्त्य हुन्छ वा हुँदैन भन्ने कुरासँग जोडिएको छ । दल सार्ने भए पनि जनताका दैनन्दिनीहरूलाई छाडिमा रेखेर हिँड्ने नेतारु आज जनताका आश्रयक मात्र हुन् ।

लाग पार्टीको अहताले भरिएका मजबुतीन कथित महानहरूलाई विस्थापित गर्ने साना दलका जनताका सहचारीहरू जनताका जायज आवश्यकता हुन् । कसिमा तिलेले जनतालाई स्थानिको कुखुरो बनाउने सोच राख्दैनन् ।

आज हामी पूर्णरूपेण स्थानिको कुखुरो भएका छौ । हामी बिजुली काटिन्छ र बाबार अवरोध हुन्छ काममा र पनि हौंसरेर महसुल तिरिरहेका छौ । बाटा खराब बनाएर हाम्रा सवारी साधनहरू सखाप भएर पनि मोटो चर तिरिरहेछौ । औषधी नपाएर मर्नेहरू पनि कर तिरिरहेका छौ । पढ्न क्याम्पस भनेर क्याम्पस गएका छोरो महान डॉट नेता बनेर आउँदा पनि मुस्कुराउँदै बाँदा पनि ताली बजाएर तिलेले हिडेको, सोलेको, माछा तारेको, दयागो ठोकेकोमा बानीले पनी पङ्काएर स्वागत गरिरहेका छौ । जति हाम्रा सन्तती पलायन हुँदा पनि मोट तिलेलाई दिइराखेका छौ । जति गाली गरेर जति असम्ब यथोदर हामीलाई थुके पनि हामी रमाइरहेकै छौ ।

अनि हामी स्थानिको कुखुरो नभएर अरु के हुन सकिएला त ?हामीलाई सर्वत्र छुट्ट्याउँदा पनि हामी तिलेलाई प्रेम गर्छौ । तिलेलाई बोक्ने खालो ठाउँ । तिनको जुगुपुगे खान पाउँदा मौनान्ति हुन्छौ । अनि तिलेलाई सोझै, हजुरको कुकुरलाई सबैथ छ । यो प्रश्न सोधेका दिन प्रश्नकर्ताको छोराको चर्चुचानामा परि एक दिन अघि मृत्यु भएको थियो । जन्म जन्म । दमक

नेपाललाई माया गर्ने जापानीहरू

सुलोचना

साइतामामाको गाउँबाट विद्याल टोकियोको भीडमाइमा फर्किँदै, एक्लै रेल चढेर । अब एकै हिँड्ने अम्यास पनि गराउन थालेका थिए साथीहरू । यसरी एक्लै थिएर जात्रा गर्दाको अनुभव बेग्लै हुने नै भयो । टोकियोमा सुसुप्त आओकोको डेरा थियो । घर त अर्को सहस्रमा रहेको । एकदमै व्यस्त मान्छे, अरु जापानीभन्दा पनि । डेरापमा जात्रा, म एक्लै नै हुन्छु । भान्सामा खानेकुरा जे छ, त्यही खाउँछु । कहिलेकाहीँ बुभेफेन, नुबुफेफेन एक्लै टिमी हेरेर पनि बस् ।

एकदिन टोकियो काँ साँ फिया युनिभर्सिटीको एउटा हलमा नेपालबाहेर एउटा कार्यक्रम रहेछ । सुसुप्तले मलाई पनि लिएर गए । नेपालबाहेर चासो राख्ने अरु बुद्धिजीवीहरूकै भेटाउन खोजेका रहेछन् । म पनि उत्साहित भएर उनको पछि लाग्ँ । नेपालका पुरातत्वविद् डा. साह्रक अमात्यको प्रस्तुति रहेछ- यु. ड. उहाँकी श्रीमती र अन्य केही नेपालीहरूलाई पनि भेट्न पाएँ । नेपालबाहेर कुरा सुन्न चाहने र नेपाललाई माया गर्नेहरूको भीड देखेर म छक्क पर् ।

कति धेरै जापानीहरू भेला भएका । हल हाउसफुल थियो । अरु बेला प्रायः व्यस्त रहने जापानीहरू त्यो दिन त्यसरी भेला भएको देखेर भनेर मन पनि प्रसन्न भयो । सुसुप्तले धेरै मान्छेहरूकै परिचय गराइदिए- नेपालबाट आएको लेखक भनेर । हो त्यही बेला पहिलो पटक नेपालविद् प्रोफेसर हिरोशी इशीगोसँग भेटे पनि परिचय भएको थियो ।

छुट्टै भेट्नका लागि समय पनि मिलाइदिएका थिए- सुसुप्तले । प्रोफेसर हिरोशीले पनि मेरो लेखहरू पढेका रहेछन् र मेरो जापान यात्राको निमित्त सहयोग

हामीकहाँ त्योबेला भर्खरै मात्र ०८६ सालको आन्दोलन सफल भएर बहुदल आएको थियो । अब त नेपालले पनि प्रावि गर्नुपर्छ होला भन्ने ठूलो आशा लिएर सरोज नेपाल फर्केका थिए । सरोज र छोरीलाई हरेक क्षण जस्तै सक्तिहरहन्थे ।

गर्नसमेत म्याइसकेका रहेछन् । नेपाललाई आफ्नाहरू पनि खुसी देखिएर मेरो त्यहाँको उपस्थिति र चिनजानले । कतिपय जापानीहरूले त मेरो लेख पनि पढेका रहेछन् । सुसुप्त कति अस्वस्थ साथी । कुनै कुरामा कम्प्युटरलाई देखिदिन थिए । जवस्ता मात्र होइन, बैदिकतामा पनि उनी अबल थिए ।

व्यक्तिगत रूपमा कलेजदेखि नै चिनजान भएपनि, उनको व्यवहारले प्रभावित भएपनि, जापानमा उनको हैसियतबारे थाहा थिएन । त्यो बेलामा उनको सम्बन्धको सज्जाल देख्दा अरु खुसी लाग्यो । त्योभन्दा अझै बढी खुसी त नेपाललाई मन पराउने धेरै जापानीहरू देखेका लाग्यो ।

त्यही अवसरमा बाल्यकालमा सँगै सुकुम्मा बस्ने पढेका एकजना नेपाली सहपाठी माइयालाई पनि देखाउन अवसर लाग्यो । उनी उठै बस्ने क्रममा, नेपाली कम, जापानी बढी भैसकेका रहेछन् । तर चिनैको बाटो नभई नाम पनि

सम्झिरहेका रहेछन् । त्यो देखेर पनि खुसी लागेको थियो ।

त्यो कार्यक्रमबाट फर्केपछि फेरि एकपटक टोकियो घुमएर सुसुप्तले मलाई । अर्कै पनि सबै कुरा नौले थिए सत्रा निषि । कोठामा पुगेपछि हामी पढेको युनिभर्सिटीका अरु सहपाठीहरूको पनि लिस्ट देखाए । कुन दिन कहाँ बस्ने ? को को सँग कहाँ कहाँ जाने ? स्पष्ट योजना देखा म अचम्म भएँ । कति मिठिन काम गरेका साथीहरूले । त्यतिबेलासम्म जापानमा पनि मोबाइल फोन आइसकेको थिएन ।

तर निरन्तर भविष्यमा हुने विज्ञानको चमत्कारका बारेमा जापानी साथीहरू सचेत थिए । उनीहरूका कुरा सुन्दा अचम्म लाग्यो मलाई । हुन त त्यो बेला नै बैक जाँदा फरा निक्काल मान्ने नचाहिने, सबै मेसिनको सहयोगले हुने भइसकेको थियो ।

भविष्यमा एउटा सानो चिपमा सिंगो पुस्तकालय अट्दा सक्छ' जस्ता कुरा साथीहरू सुन्नु थिए । मैले थाहा पाउनुपर्ने कुरा कति बाँकी नै रहेछन्, उनीहरूको ज्ञान र भौतिक संरचनाहरू देख्दा आ' नो देखे त्यहाँ पुराना भन्ने प्रश्न भन्नामा आइरहे नै भयो । मान्छेले नै गरेका कामहरू थिए ती सबै ।

हामीकहाँ त्यो बेला भर्खरै मात्र ०८६ सालको आन्दोलन सफल भएर बहुदल आएको थियो । अब त नेपालले पनि प्रावि गर्न सक्छ होला भन्ने ठूलो आशा लिएर सरोज नेपाल फर्केका थिए । सरोज र छोरीलाई हरेक क्षण जस्तै सम्झिरहन्थे । अहिले जस्तो फोहोमा कुरा गर्न पनि कहाँ सहजिलो थियो र । साथीहरूको घरबाट फोन गर्दा धेरै पैसा लाग्ने भएकोले फोन गर्नु भन्दा भन्दा लाग्ने लाग्यो । तैमन साथीहरूले नै जानेर फोन गर्न दिन्थे ।

फोन गरेका बेला सरोजको उत्साह सुन्नुपर्छ गम्भीर । उनका कुरा र योजना सुन्दा पनि खुसी लागेको थियो । नयाँ काम गर्न सम्भावना मात्र होइन कि सिंगो नेपालले नै उनलाई पढेको जस्तो अनुभूत गरेकी थिएँ ।

उनका कुरा सुन्दा म निकै भावुक भएकी थिएँ । नयाँ अवसराला बनाउने सम्भावना र साथीहरूसँग त्यसैबारे कुराकानी भइरहेको कुरा फोहोमा लाग्न कसरी त्यो

योजनालाई सफल बनाउने भनी जापानी साथीहरूसँग पनि कुराकानी गर्ने अवसर पाएँ ।

"छोरीको पनि घरमा बानी परिसक्यो" भनेर सरोजले भन्दा एक किसिमको आनन्द लागेको थियो । भगवानलाई कहिल्यै नदेखेपनि मनमनै कृतज्ञ भइरहे । सकलारत्मक भाव र सकलारत्मक वातावरणमा मान्छेको सोच पनि भिन्नै हुँदोरहेछ ।

अर्को दिन एमीले मलाई टोकियो घुमाउने र उनकै घरमा दुई दिन बाड्नुको रूपमा राख्ने योजना रहेछ । उनको घरसम्म पनि सुसुप्तले नै लगिदिन । त्यही रातीसँग भेट भयो, सुसुप्त एउटा छिन्तिन पनि त्यही फाँकिले । समय नहुनु एउटा कुरा थियो । त्योबेला, नवोलाई साथी नै भए पनि अझैको घरमा नजाने चलन रहेछ जापानमा ।

टोकियोको मूल सडकमा घर । हजुरो न्यूरोडको सम्पत्ता आयो । टोकियोको जग्गा धेरै महङ्गो भनेर सुनेकी थिएँ । त्यति महङ्गो ठाउँमा पनि साथीको त्यति ठूलो घर रहेछ । स्नानगृहको ओफुरोको पानीमा फूलहरू राखेर भाडुललाई सम्बन्धन पढ्ने नहुने अवसर दिँदा रहेछन् । अनि मिथान भोजनसँगै टेलरमा मध्य र न्यानो सत्कार ।

भोलिपटक टोकियोको नयाँ पुराना ठाउँमा घुमाउन लगिन् एमीले । महङ्गो उठिरहेमा पनि आफूले प्रसा खाँदथे । धेरै ठाउँको त नाम नै भिसिँसके । टोकियोमा घर घुम्दाको सम्पत्ता भने ताजो छ अर्कै ।

एमीले भनेकी थिएँ थिरको अफाफल टावरभन्दा अरु छ भनेर । म त्योबेलासम्म फ्रान्स पुगेकी थिएँ । शाइहाई कै ठावर पनि बनिसकेको थियो । मेरो जीवनमै धडेको सम्बन्धमा अरु ठावर थियो- टोकियो ठावर । त्यतिबेला नै पहिलो पटक मैले बनेका विभिन्न प्रख्यात व्यक्तिका मूर्तिहरू देखेकी थिएँ । त्योबेला मोनालिसासँग खिचको फोटो अहिलेसम्म छ मसँग ।

एमीले टोकियोको सुमिदामागो खोजिदिएर घुमाउँदै थाहा रेसुरीमा लगिन् । लच्य खाँदै घरको आनीची घुम्नुकाको कहीं भिसिँसके पनि । म एक नेपाली । नेपाललाई मन पराउने विनेका/विचिनेका जापानी मित्रहरू प्रति सौच्य नै कृतज्ञ छु । - दृष्टिबाट

चाँतर्फी आलोचनापछि घरजग्गा कारोबारमा फेरी खुकुलोपन

काठमाडौँ। सरकारले हालै घरजग्गा कारोबारमा गरेको कडाई आलोचित बनेपछि सत्पाएको छ । चाँतर्फी दवावपछि अनिवार्य बैक स्टेटमेन्ट तथा भूतानी खानेकुरा गरीफि हटाइएको छ । भूमि व्यवस्था तथा अमिलेख विभागले जेठ १३ गते १४ बुँदे निर्देशन जारी गर्दै घर-जग्गाको कारोबारलाई बैकिक प्रणालीभित्र ल्याउने कडा नियम जारी गरेको थियो । सोही नियमको ३ र ४ दफा टाडिएको छ भने १ नम्बर बुँदामा शंशोधन गरिएको छ । जसमा बैकिक कारोबारमा कडाइ गरिएको थियो ।

नेपालमा आतंकवादी तथा गैरकानुनी लगानीलाई निरुत्साहित गर्ने उद्देश्यले जारी भएको सम्पति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) विनियम, २०६४ को प्रावधानलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन भनी घर-जग्गा कारोबारमाथि थप कडाइ गरिएको थियो ।

विभागबाट जारी भएको निर्देशनअनुसार घर जग्गाको कारोबार सुचीकृत कम्पनीबाट मात्रै व्यवस्था गरिएको थियो । कारोबार गर्दा सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारलाई बैकिक प्रणालीभित्र देखिने गरी विद्युतीय वा चेकमार्फत गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको थियो । त्यस नियमअनुसार अब घरजग्गा कारोबारमा किनने र बेच्ने दुवैले बैकखाताबाट मात्रै कारोबार गर्न थियो । जग्गा पास गर्दा केनडासी फारम समावेश गर्नुपर्ने, खरिदकर्ताको बैक खाताबाट बिक्रीकर्ताको बैक खातामा रकम जम्मा गरिनुपर्ने गरी सोको प्रमाण र पीच लाख रूपैयाभन्दा माथिको घरजग्गा खरिद गर्दा केनडा बैकबाट भुतानीका लागि युज फर फेमेन्ट चेक वा बैक ग्यारेन्टी वा ई-मेमेन्ट वा राष्ट्र बैकको निर्देशिका बमोजिम तोकिएका भुतानीका अन्य माध्यमबाट भुतानीको प्रमाण वा बिजेताको नाम धरेको बैक खातामा नगद रकम जम्मा गरेको बैक भीचको फोटोकपीमा खदिद र बिक्रीकर्ता दुवैले प्रमाणित गरी पेश गर्नुपर्नेछ भनी उल्लेख गरिएको छ ।

सूचना प्रविधि

सूचना प्रविधि र एआईको प्रयोग

डा. शैलेन्द्र गिरी

जिल्ला प्राकृतिक सौन्दर्य, जलसम्पदा, पर्यावरण, पर्यटकीय स्थल, खनिज, जडीबुटी र पवित्र तीर्थस्थल स्वर्गाग्रीका नामले परिचित छ । यो जिल्ला सांस्कृतिक सम्पदा, कृषि उत्पादन, रैथाने वालीका साथै परम्परागत खेतीलगायत विभिन्न जातजाति भाषा धर्मले पनि पूर्ण छ । लुम्बिनी प्रदेशमा अवस्थित गौतम बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनी, सुपादेउरालीबाट नजिकै रहेको प्युठान जिल्ला इतिहासप्रमी, प्रकृतिप्रमी, कला संस्कृतिसमा र्चक सार्वन खोज्ने खोजकर्ताका लागि विशाल अध्ययनको क्षेत्र पनि हो । प्राकृतिक सुन्दरताका लागि स्वित्जरल्यान्डको भल्को दिने प्युठान जिल्ला राजनीतिक चेतना विकासका हिसाबले नेपालमै अग्रपङ्क्तिमा आउँछ । रोल्पा, दाङ, अर्घाखाँची, गुल्मी र बागलुङसँग मिसाना जोडिएको प्युठानमा, मण्टिलेल, डिङ्गेले, पेटौले, फलाम, तामाको खानी रहेको भुविबिद् बताउँछन् । माडी र फिमरुक नदीबाट धेरै स्थानमा विचुर निकाल सकिने विभिन्न अध्ययनले देखाएको छ । फिमरुक जलविद्युत् परियोजना यसै जिल्लामा पर्छ । नेपाल अधिराज्यमा लोडसेडिङमुक्त जिल्ला प्युठान मात्र हो तर व्यवस्थापकीय कमजोरीका कारण पटक पटक लोडसेडिङ बेहोर्नु जिल्लाबासीको निर्यात नै भएको छ ।

प्युठान जिल्लाको सूचना प्रविधिको वर्तमान अवस्थालाई हेर्ने हो भने नेपालमै नहुँदो, टेलिभिजन, मोबाइल, दैनिक एवं साप्ताहिक पत्रिका, कम्प्युटर प्रशिक्षण केन्द्रबाट प्रदान गरिने इमेल, इन्टरनेट

स्वास्थ्य

एसी र कूलरको प्रयोग
सुख्खा र निर्जीव छालामा असर

काठमाडौँ। गर्मी मौसममा एसी र कूलरको मदतले राहत दिन्छ । तर के तपाईंलाई थाहा छ कि लगातार एसीमा बस्दा तपाईंको स्वास्थ्य र छालामा कस्तो असर पर्छ ? गर्मीको बढ्दो कठोरताले मानिसहरूलाई हेरान पाछ र यसका कारण घर, कार्यालय, मेडिजल जस्ता स्थानमा एसीको प्रयोग बढी हुन्छ । एसी र कूलरको विसो हवाले चर्को गर्मीबाट राहत दिन्छ, तर यो हवा तपाईंको छालाको लागि हानिकारक पनि हुन सक्छ । गर्मीको समयमा शरीरमा पानीको कमी हुँदा एसीको हवाले तपाईंको छालाको ओसिलोपन घटाउँछ । यसले छालालाई सुक्खा, निजीव र स्याट बनाउँछ । यसले छालाको घमक पनि कम गर्न सक्छ ।

एलजी र जलन : एसीबाट आउने सुक्खा हवाले छालामा एलजी र जलन जस्ता समस्याहरू निम्त्याउन सक्छ । लामो समयसम्म एसीको हवा सास फेर्दा छालामा एक्जिमा, सोरायसिस जस्ता समस्याहरू बढ्न सक्छ ।

आँखाका सुरुखापन : छालासँगै, एसीको हवाले आँखामा पनि सुक्खापन ल्याउन सक्छ । यसले आँखामा चिलाउने, रतो हुने र सुप्तिने समस्या बढाउन सक्छ ।

छाला र आँखाका समस्याबाट कसरी बच्ने ?

हाइड्रेटेड राख्नुहोस् : चर्किलो र हाइड्रेटेड छाला राख्नको लागि, मिस्ट वा टोनर प्रयोग गर्नुहोस् । विशेषगरी गुलाबजल र लिस्सीन भएको स्प्रे तपाईंको छालालाई सुक्खा हुनबाट बचाउँछ ।

बढी लोशन लगाउनुहोस् अनुहारसँगै हात, खुट्टा, र घाँटीमा पनि बढी लोशन लगाउनुहोस् । यसले छालाको ओसिलोपनलाई कायम राख्न मद्दत पुऱ्याउँछ ।

एसीको प्रयोगमा सावधानी

दिनभरि लगातार एसी बलाउनुको सट्टा, आवश्यकता अनुसार मात्र एसी र कूलर प्रयोग गर्नुहोस् । यसले तपाईंको छाला र शरीरलाई स्वस्थ राख्न मद्दत गर्नेछ । विसो हवा आरामको स्रोत भए पनि, यसको अत्यधिक प्रयोगले स्वास्थ्य र छालामा नकारात्मक प्रभाव पार्न सक्छ । त्यसैले एसी र कूलरको प्रयोगमा समुत्तल राख्नु अत्यन्त महत्त्वपूर्ण छ ।

भोजपुरको बाक्खाखामा पदमार्ग निर्माण

भोजपुर। यहाँको दक्षिणी क्षेत्रमा अवस्थित रामप्रसादराई गाउँपालिका-८ खाँक्सिकको बाक्खाखामा 'जाल्पादेवी गुराँस पदमार्ग' निर्माण गरिएको छ । यहाँ धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा विकास गर्ने लक्ष्यले पदमार्ग निर्माण थालिएको हो ।

रामप्रसादराई-८ का वडाध्यक्ष बाचुकमार राईका अनुसार यस क्षेत्रको संरक्षण तथा विकास गर्दै पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा विकास गर्ने उद्देश्यले रु सात लाख लागतमा करिब आठ सय मिटर पदमार्ग निर्माण गरिएको हो । यहाँ बडा र नेपाल जलवायु अनुकूलन कार्यक्रमको बजेटबाट पदमार्ग निर्माणको थालनी गरिएको छ । यो स्थानलाई यहाँको मुख्य पर्यटकीय गन्तव्य बनाउने योजनाका साथ काम भइरहेको छ । यो क्षेत्र प्राकृतिक हिसाव निकै सुन्दर भएकोले यो क्षेत्रलाई मुख्य पर्यटकीय गन्तव्य बनाउने हाम्रो लक्ष्य छ ।

यो पदमार्गलाई विस्तार गरेर आमचोक गाउँपालिकामा रहेको ग्रेट मुन्दुम पदमार्गसम्म पुर्‍याउने लक्ष्य रहेको अध्यक्ष राईले बताए । पदमार्ग निर्माणको काम दुई खण्डमा भइरहेको छ । दोस्रो खण्डअन्तर्गत अन्ध्राङ शङ्खेचरीमा पनि पदमार्ग निर्माण गरिएको छ । शङ्खेचरीमा निर्माण भइरहेको पदमार्गलाई पनि भावी दिनमा यो पदमार्गसँग जोड्ने सोच रहेको उनको भनाइ छ ।

यहाँ पदमार्ग निर्माणले आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको आवागमन बढ्ने स्थानीयवासी दिक्कतमा जोगीले बताए । यो क्षेत्रमा गुराँस राम्रो फुल्ने भएकाले आन्तरिक पर्यटक आउने उनको भनाइ छ । यो पदमार्गको आसपासमा धेरै नै गुराँस पाइने उनले बताए । "यो धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण हुनसकेको थिएन, अहिले पदमार्ग निर्माणको थालनीपछि, यहाँ आउने पर्यटकको संख्या बढ्दै गएको छ । यसले यहाँको विकासमा टेवा पुग्ने

सेवा सञ्चालनमा छन् । ढाँडा, मच्छी, खलङ्गा, विजुवार, भिड्मा निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित कम्प्युटर प्रशिक्षण केन्द्र रहेका छन् । कम्प्युटरसम्बन्धी पाठ्यपुर्जा साथै मर्मतका लागि जिल्लाबाहिर जानु पर्दैन । जनतामा विचारमुलता १८ महिने टिएएसएससी तहको जुनियर कम्प्युटर टेकिन्सियन कार्यक्रम विगत केही वर्षदेखि सञ्चालनमा रहेको छ । मोतीमावि वारीला र नयाँगाउँ माविमा कक्षा ९-१२ कम्प्युटर विज्ञान सञ्चालनमा रहेको छ । सामुदायिक र प्राइभेट स्कुलहरूमा कम्प्युटर शिक्षा पढाइ हुने गरेकोले यसको विकास र विस्तारमा विद्यार्थी, शिक्षक, अभिभावक, आमसरोकारवाला र स्थानीय तहको ध्यान जान जरुरी छ । धेरै सामुदायिक विद्यालयमा इन्टरनेट पहुँच पुगेको अवस्था छ तर शिक्षण सिकाइमा यसको प्रयोग निकै न्यून छ । प्युठान जिल्लामा सूचना प्रविधिको अवस्था नेपालका अन्य ग्रामीण क्षेत्र जस्तै चुनौतीपूर्ण छ । यहाँका प्रमुख चुनौतीमा इन्टरनेट पहुँचको कमी, इन्टरनेट सेवाप्रदायक संस्थाको मातोपोली, कमजोर इन्टरनेट प्रवाह, र सूचना प्रविधिसम्बन्धी जनशक्तिको अभाव, प्राइभेट सेक्टरलाई विश्वव्यापी लिन नसक्नु रहेका छन् ।

आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (एआई) ले विश्वमा तहकका मच्चाइरहेको यस जिल्लामा सूचना प्रविधि र शिक्षासम्बन्धी विषयमा सेमिनार, गोष्ठी, सम्मेलन, अन्तर्क्रिया, कार्यशाला अत्यन्त न्यून मात्रामा आयोजना गरिएका छन् । हालसम्म सूचना प्रविधिसम्बन्धी विकासको पूर्वाधार तयार भएको अवस्था छैन । सूचना प्रविधिको प्रयोगसम्बन्धी राम्रो व्यवस्थापन हुन नसक्दा विद्यार्थी, शिक्षक, किसान, व्यापारी, डाक्टर, बिकलजनगलत आमजनसमुदाय सूचनाको पहुँचबाट टाढा रहनुका साथै सार्वजनिक सेवाप्रवाहले नागरिक स्तरमा उन्साह र विश्वास जगाउन सकेको छैन ।

सञ्चालन गर्न सकिने सूचना प्रविधिका केही मोडेल

टेलेसेक्टर : टेलेसेक्टरको स्थापना गरी यसको मद्दतले आमनागरिकलाई सहजै सूचनाको पहुँचसम्म पुर्‍याउन सकिन्छ । इमेल, इन्टरनेटलगायत, फोटोचर्चा प्याक्सलाई सँगै राखी सार्वजनिक विद्युतीय सेवा दिन प्रदान गर्न सकिन्छ । भिडियो कन्फरेन्सको माध्यमबाट बेरोजगार युवालाई विभिन्न विषयका सिपमूलक प्रशिक्षण सञ्चालन गर्न सकिन्छ । यो धेरै लागतमा सबै स्थानीय तहमा स्थापना गर्न सम्भव छ । क्रमशः

हिमाल आरोहणकै क्रममा विलाएका बाबु छिरी शेर्पा

दमक। ६ जना छोरीका पिता नेपालका राष्ट्रिय हिमाल आरोहण नायक शेर्पा बाबु छिरीले ३६ वर्षको उमेरमै सरामाथा १० पटक सफलतापूर्वक चढेका थिए । आरोहणमा उनका १० सफल आरोहणमध्ये दुई पटक उनले तिब्बती पक्षबाट पनि आरोहण गरेका थिए । सन् १९९९ मे ६ मा उनले विना अक्सिजन २१ घण्टा सरामाथाको शिखरमा टेनट गाढेर बसेर गिनजि बुक अफ वर्ल्ड रेकर्डमा कीर्तिमान कायम गरे- जुन साहसिक कीर्तिमान आजसम्म पनि कसैले तोड्न सकेको छैन । सरामाथाको शिखरमा २१ घण्टा बिताउने एकमात्र शेर्पा हुन् ।

यो सरामाथा आरोहण इतिहासमा एउटा महान् उपलब्धि हो जुन अहिलेसम्म कायम छ। धेरै आरोहीहरू ३० मिनेटभन्दा कम समय मात्रै शिखरमा विताउँछन्, तर बाबु छिरीले त्यो गाम्भ्भीय रहे-याको-टाकीमा कुराकानी गरे, गीत गाउँदै र निदाउन दिएपुन डाक्टरहरूले भनेका थिए कि कम अक्सिजन भएका ठाउँमा निदाउनु घातक हुन्छ । २१ घण्टा एक्लै शिखरमा बसेर बाबुले सहनशक्ति र धैर्यताको अद्भुत रेकर्ड कायम गरे। त्यसपछि सन् २००० मे २१ मा १६ घण्टा ५६ मिनेटमा सरामाथा चढ्दै विश्वकै सबैभन्दा छिटो आरोही बने ।

बाबु छिरी शेर्पा एक्लै अक्सिजन बिना तर, २००१ अक्टुबर २९ मा, सरामाथा आभिषानको क्रममा बाबु छिरी करिब दिउँसो ४ बजे एक्लै तिरिबि छिच्दै पाँचै हाइका थिए सौभ करिब ४ बजे नयाँ हिमपातपछि शान्त वातावरणमा हिमन्दी तर्फ फोटो खिच्न गएका थिए र त्यो पछि फर्किएपुन तिरिबि खिच्ने क्रममा व्यापम नजिकै हिमखण्डमा खस्दा उनी दुर्भाग्यवश ज्यान गुमाए। राति छोरीजी टोलेले हिड्ने छोरीको एउटा सौली, गहिरो हिमखण्ड फेस परे। ओम्पेटी अगोही विल्ली बेगेमासले दूरीको जोडिम लिएर डुबल्की माई बाबुको खुट्टा भेटे र मृत बाबुको थाहा पाए। विदाउन उज्यालो हुँदा बेगेमासले अर्को शेर्पाको सहयोगमा दुई घण्टा काम गरेर बाबुको शव निकाल्न सफल भए । त्यसपछि करिब साठी शेर्पाले मिमिरे जंग बसेर कायमसम्म ल्याएका थिए । सन् १९९५ मा उनले दुई हप्तामा दुई पटक सरामाथा आरोहण गर्ने पनि इतिहास रचेका थिए। बाबु छिरीको साहस र सम्पन्नता नेपाली हिमाल आरोहणमा अग्रिम छाप छोरेको छ र उनी आज पनि सरामाथाको बादसमाथि चिरस्मणीय छन् ।

रखर स्त्याम्व बनाउने ठाउँ
बिजि स्टेनरी एण्ड छापाखाना
दमक-६, मोबाइल लाईन
९८०१४१४५२६/९८४३०३४५२६

पानासोनिक
इलेक्ट्रोनिकस रजिस्टर्ड
दमक-६, भापा

विगत दुई दशक
अगमोदीक्षेत्र (तापेइहरू) होचामा
खगमिपत चयन मनील कोन्जले छवि प्रकाशक LED, TV,
Online UPS इनमार्ट हलो हटेपलाइज, Sound System, Speaker, क्यामरा चार्जर, सेलिङ्ग मोडेल हाथी
मोटर, पंखा, रिज, AC वाहिङ्ग मोडेल, कोरल सुलाङ
दमक रजिस्ट्रारको हाथ मनील गाडिहरू ।

गोर्खा जी अर्ब अनुभव जसै प्रकारका UPS, इनवर्टर,
रेप्लेसिङ्ग जसो तयार गाल्नुका साथै जसै प्रकारका रिजोड र
इलेक्ट्रोनिक पाई-उप, सेलफोन्स, मोटर र फेन पाइन्छ ।

मोड :
१) मेसिकल हस्पिटलमा प्रयोग हुने सबै एपगानहरू मनील गाडिन्छ ।
२) मेडि हेलम एमिनिङ्गको मेडि पण्डि अगिन्छ छ ।
३) सबै प्रकारका मेडिमेडिउट एपगान पण्डि सिङ्गि गरिन्छ ।

प्रो. मनोज सिङ
९८४२६२०३०३/९८०४१४१५२६/०२३५८३१४३०

अत्याधुनिक प्रविधिद्वारा उत्पादित
नयाँ **भापाली इटा**
धजाटमा
दुलो साइजको ईटा
उपलब्ध छ ।

सम्पर्कका लागि: **दमक: ०३३-९८०६१४**
जनक काफी : ९८३३२६०९०९४/९८०९४०९४१
मगाना बस्नेत : ९८३३२६०९०९३/९८०९४०९४०९४१
मन्ना सगर्का : ९८०९४०९४०९४२/९८०९४०९४०९४०

तुलो ट्याङ्काका कम्प्रेसर प्रविधियुक्त

भापा सेफ्टी ट्याङ्की
तथा **दल सरसफाई**

दमक :
देवीप्रसाद साँढेला
(९८४२७६०२३५/९८४२७९१६५५)

बित्तोलिङ्ग:
राजकुमार श्रेष्ठ
९८०६०९०९४०

Log on गनुहोस्
purbasandesh.com
EPAPER मा पूर्वसन्देश पढ्नका हेतुहोस्

१०८६३३१०८८२/९८०४३०३४५२६

आज मिति
जेठ २६ गते
सोमबार
09 June, 2025
(मिति : अञ्चेली)

१०८६३३१०८८२/९८०४३०३४५२६

ज्यो. लक्ष्मी प्र. ढकाल
ठेगाना : वडाध्यक्ष कोठ
सगरमाथा अखिल विमान, उडेर
उपत्यका लोडो:
९८६३३१०८८२/९८०४३०३४५२६

मेव विपरीतीडीबाट सहयोग । विशेष धन लाभ ।	कट्ट हो हौ हो डा डि हु डे डो पारिवारिक सदगम बढ्ने । आज धन लाभका दिन ।	बुला रा री रु रे रो ता ती तु ते परिचय दिशको कारोबारमा लाभ । मनना शास्त्रि, धर्मना रुचि ।	मकर भोज जी विखु खे खो गा जी माता, पिताबाट सहयोग । कार्यना सफलता ।
वृष इ उ ए ओ वा वि वु वे वो मावलीबाट सहयोग । अरुदिनको मन्द आ आयाता वृद्धि ।	हिर सा मि मु से मो टा टि टु टे माईबहिनीबाट सहयोग । पराक्रम बढ्ने, अरुदिनी बढ्ने ।	वृषिक तो ना नि नै ने ना वा वि यु शुभकार्यना रुचि । सागन्ध मनना आशावित ।	कुम्भ नै ने जो सा सी सै से सो द सागन्ध मनना । पुण्यकर्मा गर्न मन लाग्ने ।
मिथुन का कि कु ख छ के को हा सन्तानबाट सहयोग, पार्साई रुचि । लगाजी उड्ने वा ट्यापारबाट धन लाभ ।	कन्या टो पी पैं ल ण ठ पे पो धन जम्मा गर्ने दिन । उत्तम मौजना ।	धनु य यो भा भी म धा फा ड भे वैदेशिक कार्यबाट लाभ । कारोबारबाट धन लाभ ।	मीन दि दु ब भ ज दे दो वा जी मनना आशावित । व्यवसायबाट सागन्ध लाभ ।

